

'Mag het licht uit?'

Vlnr: Johan, Jan, Martin en George

Foto's: Josje Deekens

We weten precies hoe we binnen onze korpsgrenzen ons werk moeten doen.

Maar wat is de aanpak van een bepaald probleem bij de burens of ketenpartners?

In deze rubriek volgen we een collega die grensverleggend werkt. Deze keer

Jan van Barneveld, die als hulpofficier van justitie de inzet van de gerechtsdeurwaarder coördineert en begeleidt.

Het is een koude, druilerige dag in maart. Voor de deur van een appartement in Hilversum staan vier mannen: George de deurwaarder, Martin van elektriciteitsbedrijf Nuon, Johan de slotenmaker en Jan van Barneveld. Een stem laat via de intercom weten niet open te willen doen. Waarop George de deurwaarder zegt: 'Ik heb een hulpofficier van justitie bij me.' Er volgt een zoemtoon, de deur gaat open. In de woning blijkt alleen een oppas aanwezig, met een kind van anderhalf op de arm. En verschillende terraria met slangen. Op de woning staat een schuld open van 5.000 euro bij Nuon, vandaag gaat de stroom eraf. De bewoner, gealarmeerd door de oppas, belt vanaf zijn werk naar George. 'Ik heb nooit een bericht van jullie gekregen!' George vertelt dat hij al driemaal persoonlijk een exploit (deurwaardersbrief) in zijn brievenbus heeft gedeponneerd en dat het nu echt te laat is. Johan de slotenmaker knielt bij de elektriciteitskast in de gang en heeft binnen een minuut de deur open. Martin de Nuonman kan zijn werk doen. Binnen tien minuten staan de vier mannen weer buiten, klaar om naar het volgende adres te gaan.

Vuile naalden

Ze hebben negen adressen om te bezoeken vandaag. Jan heeft ze op een papertje staan, met achter sommige adressen een aantekening: 'vuurwapen', of 'drugs'. 'Ik laat de adressen van tevoren checken door het Regionaal Informatieknooppunt, om te weten of ik narigheid kan verwachten. *Drugs* betekent dat de bewoner op dat adres ooit geverbaliseerd is voor drugsgebruik. Dan ben ik voorzichtiger als ik de woning doorloop, in verband met vuile naalden.' Jan draagt geen wapen of pepperspray, alleen een portofoon om assistentie op te roepen. 'Als iemand bekend staat als gevaarlijk, ga ik er met geüniformeerde collega's naar toe.'

Geen krasje

Het volgende adres op het lijstje valt af, omdat Nuon zojuist heeft doorgegeven dat de klant alsnog betaald heeft. Op naar het derde adres. Als we voor de deur staan, steekt een buurman nieuwsgierig zijn hoofd om de hoek. 'Oh, u bent er weer', zegt hij tegen de deurwaarder. Johan gaat aan de slag met het slot. Binnen een minuut staan we binnen, op het slot is geen krasje te zien. 'Ik vind het een sport om de sloten zonder beschadiging open te krijgen', zegt hij enthousiast. 'Ik heb nog nooit een deur niet opengekregen. Heel soms moet ik het slot openvriezen en er een nieuwe cilinder inzetten.'

Het hele team loopt de trap op, terwijl Jan en George voortdurend roepen: 'Goedemorgen, politie en deurwaarder.' Maar het huis is leeg. Letterlijk bijna, er staan nauwelijks meubels. Wel een laptop, waar George beslag op legt. 'Deze neem ik meteen mee. Als de bewoner zijn rekening niet betaalt, wordt de laptop verkocht.' Jan zal er een mutatie van maken en het aan de bewoner laten weten, 'anders komt er een aangifte van diefstal'. George hangt een brief op de tv waarin uitgelegd wordt dat ze in huis zijn geweest. Slotenmaker Johan heeft ondertussen beneden de bergruimte opengekregen. Daar staan twee dure fietsen, waar George ook beslag op legt. 'Dat betekent dat de bewoner ze niet mag verkopen. Als hij niet betaalt, worden ze net als de laptop verkocht.'

Onaangenaam

De verkoop van de spullen van schuldenaren gebeurt meestal direct vanuit de woning. 'Ik begeleid die verkopen ook', zegt Jan. 'En dan sta je echt met plaatsvervangende schaamte, als je ziet hoe weinig ervoor geboden wordt. Soms gaan hele inboedels voor 150 euro weg.' Hij ziet steeds meer mensen in de schulden komen. 'Bij Wehkamp bijvoorbeeld, bij een kredietverlener of bij een mobiele telefoonprovider. En in alle lagen van de bevolking hoor, we komen ook wel eens in een villawijk. Dan moet de deurwaarder opeens voor een miljoen euro beslag leggen op spullen.' Soms voelt Jan intens medelijden. 'Als mensen uit hun woning worden gezet, is dat emotioneel behoorlijk zwaar. Maar ik kan mijn gevoel niet laten merken, ik sta hier om de deurwaarder te begeleiden.' Hij heeft in zijn werk eigenlijk twee petten op: als de bewoner niet thuis is, geeft hij plaatsvervangend toestemming om de deur open te maken. Is de bewoner wel thuis maar weigert die de deurwaarder binnen te laten, dan kan hij vanuit zijn functie vorderen dat de deur open moet.

Hondenriem

Een enkele keer komen ze voor onaangename verrassingen te staan. 'Ik trof een keer een jongen die zich op wilde hangen met een hondenriem aan het plafond. Hij had zijn zwangere vriendin met hun kindje al uit wandelen gestuurd – ze wist niks af van de schulden. Toen we de deur open hadden, kon ik hem nog net op tijd los maken. Bij een andere debiteur met soortgelijke plannen waren we net te laat. "Ik kom eraan", hoorden we hem zeggen. Maar hij kwam niet. Negen minuten later stonden we binnen, had hij zich al opgehangen. Zoiets gaat je niet in de koude kleren zitten.'

'Het gaat je niet in de koude kleren zitten'

Rommel

Het volgende adres waar we naar binnen gaan, geeft een triest beeld van de afwezige bewoonster. Een 38-jarige vrouw, volgens het lijstje. Met totaal geen grip meer op haar leven zo te zien. Door de woning heen liggen stapels vuile was, verfrommelde plastic zakken, lege verpakkingen, etensresten. Beschimmeld brood en bergen vuile vaat in de keuken, een spoor van kattenbrokken op de vloer. Een poes slaat de mannen berustend gade. George kijkt om zich heen en weet: hier valt nergens beslag op te leggen. Er liggen papieren van de sociale werkplaats, op de koelkast is een kindertekening geplakt, 'voor mama'. Jan: 'Waarschijnlijk is dit binnenkort een adres voor ontruiming, als de huur ook niet meer betaald wordt.' En daar is niks aan te doen? 'Ik kan de wijkagent vragen eens polshoogte te nemen. Maar als ze weigert hem binnen te laten, houdt het op.' Martin is ondertussen bij de meterkast aan het werk en roept naar George: 'Mag het licht uit?' 'Yep', antwoordt deze. De lichten floepen uit.